

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimis administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Două concepții de viață: Răsăritul și Apusul.

De : Prof. Constantin Rudneanu

Sunt două lumi cu totul opuse, — două imperii în senz de creație cu totul deosebit. Istoria universală cu toate manifestările ei, ne arată drumul pe care l-a străbătut omul din Răsărit și cel din Apus.

Ne cugetăm la deosebirile esențiale relevate de atâția istorici și filosofi în ceea ce privește Asia, leagănul adevărat al religiilor din lume, pe dealtă parte ne găsim în Europa, creația puternică a lumii științifice.

Oamenii din Răsărit, adânc contemplativi, se pierd în puterea și dorința vie de a atinge infinitul. Ei privesc lumea prin prisma idealismului, unicul lor scop fiind lumea cerească, întregul lor existență este strict legată de universalismul vieții religioase. Cei din Apus caută fenomenele naturii, subjugă natura intereselor lor proprii, totul supun legii rațiunii. Totul se cucerește aci prin luptă și prin dorința vie de a avea lucruri noi. În Asia au luat naștere imperiile religioase, religiile lumii acolo au strălucit pentru prima dată: *budismul, islamismul și creștinismul.*

Curentele religioase ale Asiei lăzându-se tot mai mult au ajuns și'n Europa, aci au fost suse multor schimbări — astfel că ne găsim față în față cu două mentalități deosebite — *Răsăritul și Apusul.* E destul ca să aruncăm o privire asupra vechilor imperii de odinioară și să vedem ce a mai rămas din ele în zilele noastre, *Babilonul, Cartagina, Palmyra?* S'au prefăcut în ruine, sau au dispărut complet. Omul din trecut ca și cel de azi a dus lupta

grea pentru întronarea civilizației. Civilizație care s'a creat adeseori cu sacrificii imense — cu prețul vieții omului — civilizație care în Răsărit are un senz și în Apus altul. Să ne oprim un moment asupra războiului din Apusul Europei, din Spania, ca să înțelegem ce poate fi o civilizație europeană? Cu drept cuvânt ne spune Gala Galaction: „Un trib se așvârle asupra celuilalt, îl biruește, îl constrânge să rîcîe pământul cu unghiile, îi împune lanțuri, biruri, pravili, și el, tribul cuceritor, domnește și se subțiază. E înflorător să te gîndești că piramidele Egiptului sunt chenotaful unui norod întreg de robi — de robi, istoviți de muncă, stâlciți în bătăi, până ce se isprăviră piramidele. Dar neamul biruitor nu apucă să se întemeieze bine pe drepturile și în privilegiile lui și alte neamuri geloase și prădalnice vin asupra-i. Istoria omenirii curge astfel, roșie de sânge, rostogolind rămășițele împărățiilor distruse și capete de croi.

Există totuși în această lume a violenței, în mijlocul acestui permanent cîmp de bătălie o zonă neutră și o instituție excepțională, pe care întemeetorul ei a menit-o să fie în etern înconjurată cu o duminică de măslini. *Este Biserica lui Iisus Christos.* Impotriva tuturor condițiilor pămîntești și supt vîntul furios al inimiciei acestei lumi, Mîntuitorul a întemeiat aici, între noi, locașul păcii: „*Pacea Mea dau Vouă*” (Ioan 14, 27) (*Gala Galaction. Război pe bradul verde, Buc. 1920, pag. 8).*

Să nu pierdem din vedere că Iisus Hristos, cel din Nazaret a venit dintr'un mediu sărac, al umilinții, fără podoabă exterioară, numai cu acel

suflet cald, care avea în centrul lui dragostea fierbinte a Tatălui Ceresc și al deaproapelui. Creștinismul, religia Răsăritului, strălucește printre toate celelalte religii ale lumii, cari n'au avut decât fastul exterior, nimic interior, sau foarte puțin față de religia lui Hristos.

Iisus Hristos ridică interiorul, reabilitează conștiința umană, care a fost atât de mult înlăturată... Nici o religie din lume n'a cunoscut pe om, atât de bine creatura cea mai excelentă și 'n același timp și cea mai mizerabilă, ni-o spune cugetătorul francez Pascal. (*Pascal, Pensées, pp. 75-76*).

Mizerabila ființă umană se dezlușește și în concepțiile materialiste ale filosofiei materialiste ale Apusului, în diabolica doctrină a lui anti-hrist — și a semenilor săi, cari distrug opera civilizației creștine — ucid mii de suflete în numele unui cult al rațiunii satanice.

Decedatul *prof. Rudolf Eucken* dela Iena a arătat în cărțile sale de filosofie spiritualistă deosebirile fundamentale ale filosofiei din Răsărit și Apus, ale celor două lumi, cu doi poli opuși. (Vezi și *Virgil I. Bărbat, Premisele umane ale culturii europene, Cluj 1926*). În Asia găsim misticismul budist, dorul de neant al Indianului, care în mod cu totul deosebit explică senzul și scopul existenței, decât un protestant european.

În filosofia religioasă a Răsăritului găsim pagini mărețe de felul cum concepe omul din orient Divinitatea și lumea înconjurătoare. Cultura europeană, să o spunem drept, de multă vreme păcătuiește de un rău, care a devenit azi un drum și pe care azi foarte mulți îl calcă, — el a ruinat și duce la ruină zilnic oameni, orașe și state.

Materialismul istoric a lui *Marx* și *Engels*, care și'n materie de religie n'au făcut altceva decât l-au urmat pe *Feuerbach*, care spunea: „Dumnezeu este oglinda omului“ și „*Religia este fiica dorinții*“, de aci apoi o școală întreagă de erezii în materie de religie și de viață chiar în ceea ce privește celelalte discipline științifice. (Vezi și *C. Bouglé, Chez les prophètes Socialistes, Paris, 1918, pag. 239*). Și civilizația antică s'a distrus datorită *cauzelor economice* și „*halucinațiilor religioase ale politeismului*“.

„Civilizația greco-latină s'a distrus prin elementele sale de *anarhie, depopulare, ruină econo-*

mă și s'a descompus și viața spirituală, datorită *aparității Creștinismului*, — care a înlocuit — *politeismul cu monoteism*, sforțându-se ca să clădească o *societate religioasă universală unică, preocupată de perfecțiunea morală-religioasă*, ridicată pe ruinele spiritului *politic și militar*“. (*G. Ferrero: La ruine de la civilisation antique, pag. 14*). Astăzi cele două concepții stau față'n față, *pe ce drum vom pleca??* Mergem spre Răsărit de unde vine lumina, sau vom pieri cu civilizația de Apus?

Episcop Nicolae Velimirovici.

Predică, preotule!

Cui să predic? În biserică — nu vin cinci șase femei la serviciul divin. Cui voiu predica?

Predică, preotule acestor femei. Nu păcătui cu sufletul. Nu te rușina. Nu sta la îndoială. Adu-ți aminte cum El a predicat unei singure femei în Samaria, la fântâna lui Iacob.

Fiul lui Dumnezeu nu s'a rușinat, nu s'a îndoit a predica unei singure femei. Nu te rușina, nu te îndoii nici tu a predica cuvintele lui Dumnezeu celor cinci șase femei.

Vezi, ce minunat efect a avut acea predică la o singură femeie! Samariteanca auzind învățătura din gura Mântuitorului, se duse în cetate și repetă cuvintele Lui locuitorilor cetății. Ce se întâmplă atunci? Intreaga cetate iese să vadă și să audă pe Iisus. „Il rugau pe El ca să rămâe la dânșii“. Iată cât efect a avut predicarea la o singură femeie. Dece oare tu nu vei predica celor cinci șase femei? Ele vor repeta sfintele tale cuvinte altora; fiecare din ele va povesti celor cinci șase concasnici, sau vecinilor aceea ce au auzit dela tine. Și sămânța învățaturii se va răspândi astfel în lume, azi ca și la început.

*

Predică, preotule!

Cui să predic? Iată numai doi săraci îmi participă la serviciul divin. Cui să predic?

Predică lor, alor doi, nu te rușina, nu sta la îndoială. Oare nu-ți amintești că el a predicat duor săraci pe drumul Emausului? Și acela încă fiind preamărit, înviat din morți. El, Invingătorul morții, s'a coborât din raiu în pulberea drumului dintre Ierusalim și Emaus numai pentru a predica celor doi. „Și începând dela Moise

și dela toți profetii le tâlcui cele despre Dânsul în toate Scripturile (24, 19).“ Și căzuse noapte și El tot le predica **până ce nu li se deschise ochii**. Iar deschizându-li-se lor ochii plecat-au prin lume spre a deschide și altora ochii, — cu sutele și mii. Căci unul din ei fusese Luca, care după aceea a scris Evangelia și cu Evangelia sa a deschis ochii milioanei de oameni.

*

Predică, preotule!

Nu spune: puțin popor e la biserică, cui să predic? Când Dumnezeu binecuvântă atunci din puțin se face mult.

Adu-ți aminte cum într'una din nopți Domnul a avut un singur audient, pe Nicodim. Și marele nostru Domn nu s'a rușinat, nu s'a indoit ca acelu singur om să rostească una din cele mai înălțătoare predici din câte s'au auzit în lume (Ioan, 3). Oare nu și acea predică, rostita unui singur om, a ajuns după aceea în urechile a multor și multor milioane de oameni, la fel prediceii către femeiea samariteancă, și celor doi călători spre Emaus?

Când Dumnezeu binecuvântă, atunci din puțin se face mult.

Traducere din limba sârbă:

Pr. A. Uroș — Doloveanu.

Scurtă privire istorică asupra bisericii ortodoxe române din Banat.

de Pr. Constantin Târziu
licențiat în teologie.

Lui îi urmă Pavel din Turdaș pe care la 8 Februarie 1569 Zapolya îl recomandă ca „episcop sau superintendent general al bisericilor românești din țara Ardealului“ și pe care îl numise „ut verbum Dei in ecclesiis wallachicis lingua wallachica pure et sincere propagare possit“, și „ad reformanda sacramenta atque ceremonias iuxta institutionem Christi“). Spre a-și îndeplini menirea episcopul Pavel ține la 16 Octomvrie 1569 un sinod la Aiud²⁾ ale cărui hotărâri în șase puncte tură întărite și de către principe în luna Noemvrie³⁾. Pentru meritele sale în domeniul răspândirii calvinismului Zapolya îi dă lui Pavel la 4 Noemvrie 1570 casa cu grădină și curtea din Lančrâm a fostu-

lui episcop ortodox, Sava; episcopul Pavel își și mută reședința aci, dar trebui la 7 August 1574 să-și vândă proprietatea Sașilor din Sebeș iscă-lind actul de vânzare ca „Turdași Palu episcopu Românilor“, dându-ne astfel cea mai veche iscă-litură românească a unui episcop⁴⁾, cu altă ocazie Pavel se intitulează episcop pentru limba românească⁵⁾. Dintr'o scrisoare a lui Pavel din 9 Decemvrie 1570 se vede că al treilea sinod al său fusese convocat pe ziua de 1 Ianuarie 1571, urmând ca preoții cari nu vor lua parte la acest sinod să fie pedepsiți, iar la sinod urma să combată propaganda ortodoxă a preoților ortodocși conștienți⁶⁾. Totodată fiecare preot să aducă câte 1 florin pentru a cumpăra Psaltirea din 1570 în grai bănățean și 32 dinari pentru Liturgia, despre care nu se știe de ce ediție e vorba⁷⁾.

La 14 Martie 1571 Ioan Zapolya moare și cu toate că dieta din 19 Noemvrie același an hotărâse „ca episcopii și popii românești să se țină de datina ce a fost sub principele răposat „situația se schimba puțin sub noul principe, catolicul Ștefan Bathory (1571-76),⁸⁾ căci încă dela 5 Octomvrie 1571 el întărise ca vlădică pentru Ardeal pe călugărul Eftimie⁹⁾, astfel că numai partea de S. V. a Ardealului împreună cu părțile adnexe bănățene mai rămâneau sub autoritatea lui Pavel Turdași. El și moare în primele luni ale anului 1577, fiindcă dieta din Turda la 21 Aprilie 1577 decide: Deoarece și între Români sunt de aceia, cari luminați de Dumnezeu, au părăsit religiunea grecească și ascultă cuvântul lui Dumnezeu, și superintendentul lor a murit, și ei să-și poată alege alt superintendent¹⁰⁾. Ei și aleg pe Mihail Turdași, poate o rudă a lui Pavel, despre care știm doar că a reușit să convertească 26 Români și li-a dat nume ungurești¹¹⁾. Iată deci unde țintea calvinismul, ca și catolicismul care va veni după el.

Când tronul Ardealului fu ocupat de familia catolică a Bathoreștilor, propaganda calvină pierde mult din intensitate, căci ei doreau mai bine ca Români să rămână ortodocși decât să cadă în mrejele calvinismului. În schimb ei încep propaganda catolică, doar la început foarte timidă. Astfel îl găsim pe iezuitul Valentin Lado din Caransebeș, unde ordinul avea o casă de pro-

4) I. Lupaș o. c. p. 124.

5) St. Meteș o. c. I. p. 76.

6) N. Iorga o. c. I. p. 181.

7) St. Meteș o. c. I. p. 78.

8) Idem o. c. I. p. 78-79.

9) N. Iorga o. c. I. p. 183.

10) St. Meteș o. c. p. 79.

11) Idem o. c.

1) I. Lupaș, Studii conferințe și Comunicări istorice I. București 1928 p. 11.

2) N. Iorga a. c. I. p. 181.

3) St. Meteș o. c. p. 77.

pagandă depe timpul lui Francisc Rakoczy (1656—57) că s'ovedește 28 inși, boteaza 18 copii și predică românește¹²⁾.

După căderea Bathoreștilor, dietele compuse în majoritate din calvini, aleg numai principii calvini pe tronul ardelean. În Banat calvinismul a avut un puternic susținător în persoana banului Acațiu Baresay, român maghiarizat prin calvinism, care în timpul funcțiunii sale (1644—58) s'a interesat îndeaproape de soarta propagandei calvine în provincia noastră. Principele Gheorghe Rákoczy I (1630—48) considera starea calvinismului în Banat ca pe una demnă de invidie și care trebuia neapărat generalizată și în Ardeal¹³⁾.

(Urmează).

Vizitațiuni canonice

În ziua de 25 Iulie a. e., P. S. Sa Părintele Episcop Dr. Vasile Lazarescu, însoțit de Păr. protopop I. Câmpianu, protodiaconul Teodor Roșca și diaconul Isaiia Suru profesor de Teologie, a descins în comuna Iablanița.

Des de dimineață, lumea în haine de sărbătoare era în așteptarea arhierului. Străzile împodobite cu verdeață, dealungul drumului numai crengi de stejar așezate în picioare, ferestrele caselor împodobite cu covoare, mai multe arcuri de triumf — unde autoritățile comunale aveau să rostească cuvânt de bun sosit — străjerii așezați dealungul drumului..... toate decorau satul pentru „mare sărbătoare“. Arhipăstorul își cercetează păstoriții, Părintele pe fii săi credincioși!

La ușa sfintei biserici, îmbrăcați în ornate, erau în așteptare preoții: N. Goanță-Cuptoare, I. Imbrescu-Mehadica, Z. Popovici și Gr. Popovici-Globucraiova, Tr. Nemoian-Petnic, I. Urechiatu-Mehadia, în frunte cu mult venerabilul și fostul mare luptător naționalist păr. Gheorghe Tătucu, parohul locului, care apoi la sosirea P. S. Sale, îl bineventează cu o cuvântare pe care poate să o rostească numai cei cari au cunoscut și simțit într'adevăr urgia ungurească. Urmează actul sfântirii sfintei biserici și apoi sfânta liturghie în sobor.

La priceasnă P. S. Sa în cuvinte adânc simțite le vorbește credincioșilor plecând dela cuvintele ecteniei „încă ne rugăm pentru sfântă

biserica aceasta.....“ arată că de ce a fost necesar ca biserica să fie sfântită de episcop, deși în această biserică s'au rugat strămoșii peste 100 de ani. Își arată îngrijorarea părintească ce o are când vede cum populația acestui sat este mereu în descreștere. Descrie în culori negre pericolul acesta și insistă asupra rezultatelor lui dezastruoase. Combate energic concubinajul — trăirea vieții conjugale fără binecuvântarea sfintei biserici. Cum poate lumea să aștepte binecuvântarea, ajutorul lui Dumnezeu când trăim fără binecuvântarea sfintei biserici. Îndeamnă pe credincioși la o viață cu adevărat creștinească demnă de numele ce'l purtăm, de creștin.

După sfânta liturghie P. S. Sa inspectează oficiul parohial.

La orele 3 p. m., P. S. Sa cercetează comuna Plugova unde este așteptat de asemenea cu un entuziasm de nedescris. Înaintea sfintei Biserici P. S. Sa este bineventat de prețul locului N. Adamescu. P. S. Sa înconjurat de un sobor de preoți format din P. O. D. protopop I. Câmpianu, Preoții: Colojoară, Adamescu, Văleanu, Grozavescu, I. Urechiatu și protodiaconul Teodor Roșca și Isaiia Suru, slujește vecernia.

Predică P. S. Sa dezvoltând cuvintele cântării bisericești „Cei cari urâți Sionul, rușinați veți fi de Domnul.....“ În cuvinte alese P. S. Sa arată însemnătatea sfintei biserici și ca o societate în care ne-am făcut cu toții membrii prin sfânta taină a botezului și ca locaș de închinare, casă a lui Dumnezeu. Între creștinii cari fac parte din această societate trebuie să existe legături sufletești întocmai cum între cei înrușiți există legături firești. De această legătură dăm dovadă prin faptele noastre cele bune. Îndeamnă pe credincioși să cerceteze sfânta biserică și să asculte povețele ei.

După vecernie P. S. Sa inspectează oficiul parohial iar la ora 5 p. m., într'o mare însuflețire părăsește comuna, lăsând în ambele sate — Iablanița și Plugova o adevărată înălțare sufletească.

Raportor.

* * *

În ziua de 1 August a. e. credincioșii din comuna Petnic au avut marea bucurie și fericire de a vedea pe Prea Sfințitul Episcop venind în comuna lor. La intrarea în comună Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat de premilitari

12) Fr. Grisellini o. c. p. 91.

13) I. Lupaș o, c. I. p. 166—167.

și călăreți frumos împodobiți și îmbrăcați în costume naționale, iar în apropierea sfintei biserici îl așteptau autoritățile comunei în frunte cu primarul I. Zaina care printr'o scurtă vorbire urează bun venit mult așteptatului oaspe al comunei.

Prea Sfințitul se îndreaptă spre sfânta biserică, călcând pe covorul de iarbă verde și urmat de mulțimea credincioșilor, iar în fața sfintei biserici așteaptă soborul preoților îmbrăcați în ornate.

După ce Prea Sfinția Sa sărută sfânta evanghelie prezentată de preotul local Traian Nemoianu, acesta prin cuvinte frumoase vorbește despre momentul sărbătoresc și bucuria ce a cuprins pe toți credincioșii primind binecuvântarea Prea Sfințitului lor Episcop.

În anul 1923 fericitul episcop Iosif T. Badescu a făcut cea din urmă vizitație canonică în comuna Petnic, iar acum după un timp de 14 ani credincioșii au fericirea să primească din nou binecuvântările arhieresti ale Prea Sfințitului Episcop Vasile, având prilej de a-și reîntări sufletele lor pentru păstrarea credinței strămoșești.

La sfânta liturgie Prea Sfințitul a servit Domnului în sfânta biserică din loc, asistat fiind de soborul preoțesc compus din Prea Onoratul Protopop tractual Iosif Câmpianu, protodiacon Teodor Roșca, pr. Gh. Tătucu-Iablașița, pr. Felician Nemoian-Lăpușnicel, pr. Ilie Jurescu-Pârvova, pr. Oct. Trailovici-Coștei Vârșet, și pr. T. Nemoianu-Petnic.

Răspunsurile la ectenii au fost date de corul școlii primare din loc, condus de învățătorul director.

La serviciul divin pe lângă credincioșii din comună au mai asistat dl primpretor V. Iovița, dl notar I. Hațeganu, dl înv. I. Terfaloagă, I. Jurchescu, L. Feneșan și teologul Z. Drăgan.

La pricăsnă Prea Sfințitul a predicat vorbind despre rolul ce sfânta biserică l-a avut întru consolidarea neamului românesc păstrând credința strămoșească, ideea națională și limba românească, despre pericolul sectelor pentru unitatea statului, precum și despre relele urmări ale căsătoriilor nebinecuvântate de biserică.

După ieșirea Prea Sfințitului Episcop din sfânta biserică mulțimea credincioșilor l-a întâmpi-

nat cu urale de „să trăiți și întru mulți ani Stăpâne“.

La orele 12 și 10 Prea Sfințitul Părinte Episcop a plecat spre comuna Globucraiovei.

Z. Drăgan, abs. teolog.

* * *

După sfânta liturghie, Prea Sfinția Sa însoțit de anturajul avut la Petnic, se îndreaptă cu 2 automobile spre *Globucraiova*, ce se ascunde între mai multe versante.

Din departe se obsearvă strada frumos aliniată cu flori și cu verdeață, prelungindu-se până în fața bisericii, unde cei doi preoți ai locului, și anume: Z. Popoviciu și Gr. Popoviciu cu pr. M. Ienea din Mehadica așteptau în fruntea litiei sosirea Arhierelui. La intrare în comună, în fața unei porți de verdeață dl înv. N. Fișteag, printr'o frumoasă alocuție aduce salutul școlii și al comunei, P. S. Sale. În fața bisericii păr. Gr. Popoviciu, îmbrăcat în odăjdiile dela liturghie, prezintă raportul comunei bisericești, exprimând respectoase mulțumiri pentru grija părintească ce o are Arhipăstorul și față de credincioșii acestei comune, unde cu greu se poate străbate. P. S. Sa inspirat de însuflețirea mulțimei de credincioși și de frumusețea zilei, dorește să rostească rugăciunea de îngemănare, afară în fața bisericii, căreia îi premerge ectenia mare, dând răspunsurile corul bărbătesc din loc.

Arhierul văzut și ascultat de toți credincioșii dela mic până la bătrâni, rostește în fața bisericii o cuvântare, pornind dela cuvintele Scripturii: „Lumina trupului este ochiul....“

Îndeamnă la curățenie sufletească pe credincioșii care trăiesc aci, fiind feriți mai mult de mîesmele păcatelor, din cauza situației geografice a comunei, unde cele rele n'au putut străbate așa ușor. Pătruns de grija sufletească Arhierul îndeamnă cu multă insistență, ca fiii duhovnicești ai bisericii să se ferească de sectari, de concubinaj, arătând și pericolul că acolo unde nu se nasc copii, satele rămân pustii.

După revizia oficiului parohial ne reîntorcem la Băile-Herculane, iar P. S. Sa vine pe câteva oare la reședință.

Rap.

Ș T I R I

Muntele Semenic. În ultimul timp turismul la noi în Banat atât pe Muntele-Mic cât și pe Muntele Semenic a luat o dezvoltare destul de însemnată. Numărul vizitatorilor din regiunile noastre muntoase e în creștere. Așa, numai la Văliug este de vreo 700. Intre ei trebuie să remarcăm pe Dnii miniștrii al aerului și al sănătății, pe Dna și Dl Inspector Dr. Moise Ienciu din Ministerul cultelor — cel ce ne-a servit așa de mult în cauza pensionării preoților noștri. Din Văliug adeseori se fac plimbări până pe vârful Semenicului, mai ales că acest munte este favorizat de un drum accesibil și automobilelor. Și apoi vilele ce s'au construit, ca și pe Muntele-Mic, sunt cât se poate de confortabile.

Monetele de 100 lei de argint quarterar au încetat de a mai avea putere circulatorie între particulari, începând cu data de 25 Iulie 1937, inclusiv.

După aceasta dată vor putea fi date în plata de impozite la administrațiile financiare și percepțiile fiscale și vor putea fi preschimbate la Cassierile Băncii Naționale în schimbul altor monete divizionare.

Termenul până la care se pot primi în impozite și se pot preschimba la Banca Națională monetele de 100 lei de argint quarterar expiră la data de 25 Octombrie 1937 inclusiv, dela care dată puterea de plată a monetei de 100 lei argint încetează complet.

† **Preotul Stefan Țieran** din Voiteg a trecut la eternitate în frumoasa vârstă de 88 ani. La altar a servit neîntrerupt timp de 58 de ani trecând patrimoniul încredințat lui neatins, în liniște, de-a lungul acestui timp de peste jumătate de veac.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Mulțumită publică. Comitetul parohial ort. român din Dobrița mulțumește comitetului parohial ort. român din Cubin, care la îndemnul harnicului lor paroh Alexandru Guga, a donat pe seama capelei ortodoxe române din Dobrița ușile sfântului altar, fiind supus demolării vechiul altar al bisericii ort. române din Cubin, urmând ca un altul, sculptat de Iulian Bosioc din Brad și pictat de Antonie Steff din Hondol să-ia locul, datorită străduințelor venerabilului paroh al bisericii din Cubin.

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la **Librăria diecezană.**

Nr. 4576 Șc. ex 1937.

Notă oficială.

La sărbătoarea Adormirii Născătoarei de Dumnezeu Liga Navală Română serbează pe patronul său.

În dorul și preocuparea de a stârni cât mai mult interes pentru dezvoltarea marinei noastre naționale s'a făcut apel la Biserica noastră și la credincioșii ei să o sprijinească.

Dreptaccea On. Preoțime să desfășure o propagandă în ziua de mai sus și în ajunul ei, îndemnând totodată pe credincioși să contribuie și faptic printr'un disc care să se poarte în biserici în 15, sau 16 August unde este în această zi rugă.

E de dorit ca și la acest loc Biserica să-și înțeleagă datoria, contribuind efectiv la întărirea Patriei și a forțelor ei de apărare.

Caransebeș în 7 August 1937.

Consiliul eparhial.

Nr. 70 Parohial 1937.

Publicație de licitație.

Consiliul parohial ort. rom. din Reșița-montană publică licitație cu oferte scrise și închise pe ziua de 13 August a. c., ora 16 în sala de ședință a Consiliului parohial pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție a catedralei în valoare estimată la 5,300,000 Lei în baza aprobării Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 2672 E/1937, 4343 E ex 1937 și a referatului Serviciului tehnic al Consiliului Central Bisericesc Nr. 6261/1937 în conformitate cu Regulamentul Construcțiilor bisericești etc. pe lângă depunere de 5% garanție și cu termene de isprăvire în roșu până la 1 Noemvrie a. c., restul până la 1 Noemvrie 1938, celelalte lucrări de finisare.

Planurile devizele, caetele de sarcini etc. se pot vedea la susnumitul consiliu parohial și la dirigințele lucrărilor arhitect Victor Vlad prof. la Școala Politehnică Timișoara.

Reșița-montană la 26 Iulie 1937.

Dr. I. Eremia (ss)
paroh, președintele cons. eparh.

M. Cristoi
notar. cons. par.

Corpul Portărilor Tribunalului Caransebeș.

No. Port. 10/1936.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul șef portărilor de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX. din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma cărți de judecată cambială Nr. 143/1934 investită cu titlu executor cu Nr. 105/1934, dată de Judecătoria IV. urbană București, efectuându-se execuțiunea la 15 Februarie 1936 în favorul următorului Stefan Teodoru din Galați reprez. prin avocatul Mihail Feneșanu domiciliat în Caransebeș, contra... pentru suma de 40.000 Lei capital și acces. mobilele sechestrate și suprasechestrate cari s'au prețuit în 28.100 Lei și anume:

1) două dulapuri, 2) un bufet, 3) cinci tablouri, 4) două dulapuri albe, 5) doi metri cubi lemn de nuc, 6) patru buc. trunchiuri lemn de nuc, 7) două vase de argint, 8) un ceas cu suport în sticlă, 9) una masă birou, 10) una toaletă, 11) patru metri cubi scânduri de stejar se vor vinde prin licitație publică.

Deci în urma deciziei Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 885/1936 G. pentru încasarea creanței de 40.000 Lei capital cu interese legale din 1 Ianuarie 1931 și spesele de 2825 Lei stabilite până în prezent se fixează licitație pe ziua de **20 August 1937 la orele 16 în orașul Caransebeș la locuința urmăriților** și toți aceia care au voie a cumpăra, sunt invitați cu aceia observare ca mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din Legea LX. din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și mai înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori, și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX. din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 29 Iulie 1937.

Șef portărilor **Dr. C. Stângu.****Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.**

Nr. 1032/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Firma Banca Banatului din Caransebeș, contra următorului Muntean Alexandru și soția sa Braun Berta din Caransebeș, la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș Nr. coalei c. f. 2058 No. de ord. A. 1. 1—2 No. top. 455 Casa No. 49 în intravilan 50 stp. No. top. 456 Grădină în Intravilan 260 stp. prețul de strigare 40.000 lei, pentru încasarea crean-

ței de 137.250 lei, capital, și interese legale dela 16 Septembrie 1932, spese de proces și de executare de 6237 lei, fixate până acum spese de 1768 lei, fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii **pe ziua de 29 Septembrie 1937, ora 9 în localul oficial ușa Nr. 14 parter.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de cât prețul strigării redus cu 25% (art. 26 XLI. 1908).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datorii să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauțiune, socotite pe cursul fixat în art. 42 LX. 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170, legea LX. din 1881, art. 21 XLI. 1908)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, 13 Maiu 1937.

Leo Pető s. s. judecător. **D. Lăzărel** s. s. dir. c. f.Pentru conformitate: **D. Lăzărel** dir. c. f.**Aviz pentru lucrări bisericesti.**

Firma

Aurel Cotârlă

sculptor, Oravița, județul Caraș

execută tot felul de lucrări bisericesti precum: Iconostase, Tronur, Strane, scaune, chivoturi, ripizi etc.

Pentru lucrări mari, ca Iconostase, etc. pot veni la fața locului pentru pregătirea planului și devizului și a da toate informațiunile necesare.

Am lucrat la peste 150 bisercii, lucru ce pot dovedi cu certificate de mulțumiri din partea acelor unde am lucrat. Premiat cu diplome și medalii de aur și argint dela expozițiile din București, Panciova, Lugoj, Sibiu.

28—52

Rog sprijinul binevoitor.

ȘCOALA NORMALĂ DE ÎNVĂȚĂTORI „IOAN POPASU“ DIN CARANSEBEȘ.

Nr. 1143/1936-37.

AVIZ ȘCOLAR.

Despre condițiunile de primirea și reinscrierea elevilor la Școala Normală de Învățători „Ioan Popasu“ din Caransebeș în anul școlar 1937-38.

I. Condițiuni de primire.

În cl. I-a se primesc 40 elevi, în a II-a 5, în a III-a 2, în a IV-a 14, în a V-a 10, în a VI-a 10, și a VIII-a 11 elevi. Pentru acești elevi sunt disponibile 10 burse și 10 semiburse.

Elevii aspiranți la locurile vacanțe în cl. I-a trebuie să fie absolvenți de cel puțin 4 clase primare; cei la cl. II, III și a IV trebuie să aibă promovată clasa anterioară de gimnaziu sau liceu cu media cel puțin 7 (șapte). Elevii normalişti, cari dăresc să se transfere la această școală, trebuie să ne prezinte cererile până la 1 Septemvrie a. c., anexând la ele consimțământul direcțiunii școlăiei, de unde se transferă și aprobarea Ministerului. Cererile întârziate nu se iau în considerare.

Aspiranții la locurile vacante în clasele I, II, III și IV vor da examen de admitere, care va servi totodată și ca examen de concurs pentru bursă și va consta din două serii de probe: scrise și orale.

La cl. I-a se va da proba scrisă din Limba română și Aritmetică, iar cea orală din Limba română, Aritmetică și Geometrie, Istoria și Geografia țării; din materia primelor patru clase primare.

La clasele II, III și IV-a se va da proba scrisă din Limba română, Aritmetică și Istorie, iar cea orală din Limba română, Matematică, Istorie, Geografie.

Toți elevii aspiranți la locurile vacante din clasele I, II, III și IV, trebuie să fie sănătoși, fără nici un defect organic și să aibă aptitudine muzicală; cei din cl. I-a să aibă etatea de 12—15 ani, iar cei din clasele II—IV-a cu un an în plus pentru fiecare clasă.

Dispensă de vârstă în plus nu se dă, în minus, până la 1/2 an, dă direcțiunea școlii, iar mai mare dă Ministerul.

Toți concurenții, până la 1 Septemvrie a. c., vor înainta cererile cu următoarele anexe:

1. Certificat de naștere dela ofițerul stării civile.
2. Certificat de studii dela școala unde a urmat.
3. Act de vaccinare sau revaccinare.
4. Certificat de bună purtare, netimbrat, dela direcțiunea școlăiei, la care a umblat.
5. Certificat dela primărie că este cetățean român.
6. Certificat dela perceptorul fiscal, vizat de administrația financiară, în care se va arăta amănunțit dările către stat, județ și comună, ce le plătesc părinții sau reprezentantul legal al elevului.

7. Certificat dela primărie, în care se va arăta amănunțit numărul și vârsta copiilor și starea lor civilă.

8. Certificat dela primărie sau autoritatea, la care servește sau a servit părintele elevului ca funcționar, în care se va arăta ce servicii civile sau militare aduce sau a adus statului, comunei sau altei instituții, anii serviți și ce salariu are.

Cererile necomplete nu se iau în considerare.

Pentru înscriere se cere ca la examenul de admitere, candidații să obțină cel puțin media 6, iar, pentru a li se acorda burse trebuie cel puțin media 7 și să dovedească cu act că sunt săraci.

La înscriere, elevii vor da un angajament, iscălit de elev și părinte, cu legalizarea semnăturilor de către primărie, că elevul va servi cel puțin 10 ani în învățământul statului și părintele va face declarație că va achita taxele impuse de comitetul școlar.

II. Examene.

Examenul de admitere în cl. I, II, III și IV se ține în 4 Septemvrie la ora 8 a. m.

Examenul de corigență se ține în 6 Septemvrie la ora 8 a. m.

Caransebeș, la 15 Iulie 1937.

G. Neamțiu,
director.

I. Popovici,
secretar.

III. Inscrierea elevilor și începerea anului școlar.

Elevii se vor înscrie în zilele de 6, 7 și 8 Septemvrie 1937 dela orele 8 a. m. Deschiderea festivă a anului școlar va fi în 9 Septemvrie. Elevii, cari vor întârzia, nu se vor înscrie.

IV. Taxele anuale de internat și școlare.

1. Pentru hrană, instalare în internat, spălatură rufelor, baie și medicamente:

Solvenții 7200 Lei, semibursierii 4950 Lei, bursierii 2700 Lei.

2. 900 Lei taxe școlare.

3. 100 Lei taxă de membru în comitet.

4. 150 Lei cauțiune. Elevii cei vechi vor plăti numai suma pentru completarea la 150 Lei.

5. 100 Lei pentru material de lucru manual.

Orfanii de războiu, fiii invalizilor de războiu, ai decorațiilor cu medalii de bărbăție și credință și virtutea militară, ai membrilor corpului didactic sunt scutiți de taxele dela numărul 2 și 3, dacă vor dovedi aceste calități ale lor cu acte dela autoritățile competente.

Toate aceste taxe, afară de cauțiune și material de lucru manual, care se achită integral la înscriere, se achită în 3 rate: 1/3 la înscriere, 1/3 la întoarcerea din vacanța de Crăciun și 1/3 la 1 Aprilie 1938.

Aceste taxe rămân în vigoare numai dacă On. Minister le va aproba.

Elevii, cari nu-și achită taxele la datele fixate, se eschid din școală.

Elevii vor avea următoarele efecte: o șapcă, numai modelul școlii, cu inițialele Ș. N. C., o uniformă școlară de sărbători și una de toate zilele, strict după modelul oficial, un palton, 4 cămăși de zi, 2 cămăși de noapte, 4 izmene, 6 batiste, 6 perechi de ciorapi, sau obiele, 2 cearceafuri de pat, 2 fețe de perină, 3 șervete albe de 30 cm. late și 30 cm. lungi, o plapomă sau pătură groasă de lână, cu 2 fețe de plapomă, 1 cvertură de pat, (pentru elevii noi se va da dela școală), 1 piepten, 1 perie cu pastă de dinți, săpun, câte 1 perie de haine, tină și de lustruit ghețe, 2 perechi de ghețe, 2 mosoare cu apă albă și neagră, ace, una pereche pantofi de noapte și una de gimnastică, 1 flanel de gimnastică, apoi elevii noi vor preda la înscriere o lingură, furculiță, cuțit, linguriță, o saltea precum și o farfurie afundă, una lată, una de desert și o ceașcă de porțelan, după modelul școlii, toate manualele, tablă de descompun, compas și atlas geografic.

Elevii din cl. I-a sunt admiși până la 1 Decemvrie să poarte hainele civile, iar de atunci trebuie să aibă uniformă.

Elevilor le este strict interzis să aibă alte haine decât uniforma. Cei cari vor introduce în garderoba lor alte haine, nu se pot înscrie, iar în cursul anului vor fi eliminați din școală.

Pe brațul stâng al hainelor va fi cusut cu mașina numărul dat elevilor, care va fi de culoare galbenă-portocalie deschisă, pe fond negru, în dimensiunile reglementare. Pe fiecare bucată de rufărie va avea cusute inițialele numelui și numărul dat.

Toți elevii din clasele VI, VII și VIII sunt obligați, să aibă uniforme premilitare, purtând pe brațul stâng inițialele școlii, Ș. N. C., și numărul dat. Cei ce n-au această uniformă, se eschid dela premilitarie.

Elevii din cl. I—V sunt obligați să aibă uniforma străjerească: bască, cămașe și pantaloni, cari haine se pot purta și la școală.

Fiecare elev va prezenta un inventar la înscriere despre toate efectele, certificat de pedagogul școlii că are toate cele prescise. Cine nu le are toate, sau a introdus efecte nepermise, nu se poate înscrie.

Toți elevii vor avea câte un costum național pentru festivități și sărbători.

Toți elevii vor fi interni, celor din localitate li-se admite să ia masa la părinți.

